

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ТА СОЦІАЛЬНИХ
КОМУНІКАЦІЙ

**БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА,
БІБЛІОГРАФІСТИКА, БІБЛІОТЕРАПІЯ В
ОСВІТІ:
теорія і практика**

Збірник тез доповідей I-ї Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції

Мукачево
(27 серпня 2021 року)

УДК 159.9:028.02:37:02:929:37:021(043.2)

Б59

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Наково-технічною радою Мукачівського державного університету
(Протокол № 1 від 31.08.2021 р.)

Відповідальний за випуск – к. філол. н., доцент, завідувач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій Прокопович Л.С.

Головний редактор:

Щербан Т. Д. – доктор психологічних наук, професор, ректор МДУ.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Моргун А. В. – декан гуманітарного факультету, кандидат філологічних дисциплін, доцент.
Прокопович Л. С. – кандидат філологічних дисциплін, доцент, завідувач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Мовчан К. М. – директор Наукової бібліотеки МДУ, старший викладач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Веремчук О. В. – кандидат педагогічних дисциплін, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Курило О. Й. – кандидат філологічних дисциплін, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Попович Н.Ф. – кандидат філологічних дисциплін, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Бабіля М. В. – провідний бібліограф, асистент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Б59

Бібліопсихологія, бібліопедагогіка, бібліографістика, бібліотерапія в освіті: теорія і практика: збірник тез доповідей I-ї Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 27 серпня 2021 р. Мукачево / ред. кол.: Т. Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево: МДУ, 2021. – 69 с.

БІБЛІОТЕКИ І БІБЛІОТЕРАПІЯ НА ДОПОМОГУ КОРИСТУВАЧУ

Інтенсивний розвиток соціальних і економічних процесів створив ряд проблем, які вимагають серйозного і всебічного аналізу: безробіття, пандемія, зростання апатії, байдужості до актуальних суспільних проблем. Актуальною стала проблема соціальної підтримки різних соціальних груп і, в першу чергу, молоді.

Серед факторів, що визначають характер і ступінь соціальної підтримки, особливо виділяється інформаційний (бібліотерапія). Теоретичним основам бібліотерапії присвячений ряд наукових праць вітчизняних і зарубіжних авторів Ю. Дрешера, Б. Симонова, В. Крейденко, Н. Назаркіна, А. Міллера, Е. Вроун, А. Михайлова, І. Кукарева, В. Малініна, Д. Робінсона, Х. Ельсера, К. Лак, Е. Стользенберга, Х. Свободова. Наукове обґрунтування бібліотерапії одержала на початку ХХ ст. На її розвиток вплинули праці З. Фрейда, І. Павлова, В. Бехтерева, К. Платонова, М. Рубакіна та ін.

Бібліотерапія виникла давно. Стародавні єгиптяни визначали призначення бібліотеки як «аптеки для душі». Грецькі бібліотеки розглядалися як священні місця, що володіють «лікувальними повноваженнями». Філософи античності, наприклад Піфагор, усвідомлювали, що філософські та інші тексти виконують функції допомоги людині, його душі.

Початок використання читання книг з лікувальною метою відносяться до минулого – ХХ століття, коли бібліотерапія отримала своє теоретичне обґрунтування. Поняття бібліотерапії виникло в 1920-ті роки в США. З'їзд Американської асоціації бібліотек лікарень запровадив новий термін «бібліотерапія», який означав виконання замовлень тих, хто потребує психологічної підтримки, допомоги. Бібліотерапія виникла на стику медицини (психіатрії), психології і бібліотекознавства.

У 1967 році в Харківському санаторії "Березівські мінеральні води" було відкрито перший кабінет бібліотерапії. Ініціював відкриття цього кабінету вчений-психіатр В. З. Вельвовський, який застосовував бібліотерапію для лікування хворих психіатричного профілю. Тоді ж бібліотерапія стала перетворюватися на самостійну наукову дисципліну, яка знаходиться на стику бібліотекознавства та психотерапії [1].

В У 1983 році була створена Міжнародна федерація бібліотечно-поетичної терапії. Сьогодні бібліотерапія використовується педагогами, бібліотекарями та навіть батьками.

Значну роль у визначенні методів бібліотерапії відіграли праці М. Рубакіна. В своїй роботі «Серед книг» він писав: «Три великі сили живуть в книзі: знання, розуміння, настрої».

Що ж саме розуміється під бібліотерапією? Це комплексна діяльність, що забезпечує подолання ряду внутрішніх бар'єрів та передбачає читання, прослуховування книг або спеціально підібраних текстів з інших інформаційних ресурсів з подальшим їхнім аналізом. Це сприяє формуванню стресостійкості до неординарних життєвих ситуацій [2, с.59].

Фахівець, який займається бібліотерапією повинен володіти інтуїцією, знаннями галузей, знати традиції, бути авторитетним, проводити дослідження. Бібліотекар повинен бути готовим до спілкування з будь-якою людиною, до різних ситуацій спілкування.

В Україні бібліотерапія застосовується в публічних, дитячих, шкільних, університетських бібліотеках: укладаються рекомендаційні списки літератури, розробляються методичні матеріали, організуються книжкові виставки, проходять виховні заходи, створюються віртуальні виставки, презентації книг [3].

Отже, бібліотеки надають не тільки послуги та інформаційні матеріали, а й стають центрами своєрідного зняття психологічного стресу, «аптекою для душі», намагаються лікувати книгою, відволікати читача від суворої буденності.

Список використаних джерел

1. Бібліотерапія як напрямок роботи сучасного бібліотекаря [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.cuspu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/804/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F%20%D0%A2%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%90..pdf>
2. Борисенко Л.В. Бібліотерапія як нова форма бібліотечних послуг / Л.В. Борисенко // Бібліотека. Книга. Наука: матеріали наукового семінару, Київ, 24–25 квіт. 2018 р. – Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2018. – Вип. 1. – С. 59.
3. Бібліотерапія Українська бібліотечна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ube.nlu.org.ua/article/%D0%91%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%BF%D1%96%D1%8F>

ЗМІСТ

Веремчук О. В. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ БІБЛІОТЕРАПІЇ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ.....	3
Веремчук О. В., Галузінський Б. О. БІБЛІОТЕРАПІЯ ЯК НАПРЯМ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК.....	6
Гасуляк С. Р., Прокопович Л. С. ВПЛИВ ТВОРЧОСТІ ІВАНА ФРАНКА НА ЧИТАЧА.....	9
Курило О.Й., Попович Н.Ф. БІБЛІОТЕРАПІЯ: ПОНЯТТЯ, ЗАВДАННЯ, ОСНОВНІ ЕТАПИ.....	11
Курило О.Й., Прокопович Л.С. БІБЛІОТЕКОТЕРАПІЯ ЯК НАПРЯМОК РОБОТИ СУЧАСНОГО БІБЛІОТЕКАРЯ	13
Марценюк М.О. ПСИХОЛОГІЧНІ ТА КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИВАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ МЕТОДУ МОВНОЇ ТЕРАПІЇ.....	15
Матвійчук О.Є. ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО МОДУЛЯ "БІБЛІОТЕЧНА ПЕДАГОГІКА" В ІНСТИТУТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА.....	17
Матвійчук О.Є. ПОГЛЯД НА БІБЛІОТЕЧНУ ПЕДАГОГІКУ ЯК ОСВІТУ ЧИТАЧА (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ФОНДІВ ПЕДАГОГІЧНОГО МУЗЕЮ УКРАЇНИ).....	18
Мовчан К.М., Бондарєва Д.-Т. БІБЛІОТЕКА – АПТЕКА ДЛЯ ДУШІ.....	21
Мовчан К.М., Звірич О. БІБЛІОГРАФІСТИКА – ЗАСІБ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВЦІВ.....	22
Мовчан К.М., Козлік Р. БІБЛІОТЕРАПІЯ – ДУХОВНИЙ РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ.....	24
Мовчан К.М. БІБЛІОТЕКИ І БІБЛІОТЕРАПІЯ НА ДОПОМОГУ КОРИСТУВАЧУ.....	26
Мовчан К.М., Теличко В. БІБЛІОПЕДАГОГІКА ЧИТАННЯ.....	28
Моргун А.В. ТЕРАПЕВТИЧНА КАЗКА ЯК ПРАКТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ СУЧАСНОЇ БІБЛІОТЕРАПІЇ.....	29

Електронне наукове видання

***БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА, БІБЛІОГРАФІСТИКА,
БІБЛІОТЕРАПІЯ В ОСВІТІ:
теорія і практика***

**Збірник тез доповідей I-ї Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції**

Головний редактор:	<i>Щербан Тетяна Дмитрівна</i>
Відповідальний за випуск:	<i>Прокопович Лідія Сігізмундівна</i>
Упорядкування та комп'ютерна верстка:	<i>Бабіля Марина Василівна</i>

Формат 60*84/16
Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк. аркушів – 2,9

Адреса видавництва:
Мукачівський державний університет,
вул. Ужгородська, 26, м. Мукачево, Закарпатська обл., 89600,
тел./факс: (03131) 2-11-09. E-mail: rvc@mail.msu.edu.ua

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>